

Uganda – Margherita Peak 5109 m

Že kdesi v Africe existuje nějaká Uganda, jsem samozřejmě věděl, ale že se v ní nachází třetí nejvyšší hora Afriky, to jsem tedy vůbec netušil. V roce 2024 na vandru PéťáŠ zmínil, že pohoří Rwenzori (někdy také uváděné jako Ruwenzori), je prý podle Přemka Rabase jedním z nejkrásnějších na světě, což prý potvrdil i Ruda Švaříček. Tento fakt všechny natolik zaujal, že jsme pověřili Slavoše, ať o tom něco víc zjistí.

V lednu 2025 přišel od Slavoše E-mail s cenovou nabídkou na zajištění osmidenního treku, kterou v únoru doplnil na 12-ti denní program včetně safari. V dubnu založil na Whatsappu skupinu s názvem Uganda, kde jsme si v první řadě domluvili termín na leden 2026, následně se dala dohromady šestičlenná skupina zájemců, pro kterou Slavoš v dubnu 2025 zakoupil letenky. V květnu jsme zaplatili zálohu, o prázdninách se většina účastníků nechala naočkovat proti žluté zimnici, která je povinná pro vstup do země, v říjnu a listopadu jsme si všichni vyřídili víza a v prosinci doplatili zbytek peněz cestovce.

V pondělí 5.1.2026 mě před čtvrtou hodinou ranní nabírá Slavoš před domem a po páté hodině se na letišti v Praze potkáváme se Zdenou a Majkou. V Bruselu se k nám přidává ještě Katarína a s Michalem se snad potkáme zítra v Ugandě. Tam přistáváme ve 23.00 hod, vyzvedáváme si víza i zavazadla a po půlnoci se před letištěm seznamujeme s našimi řidiči Apollem a Ibrahímem, kteří tam na nás čekají. Terénními auty nás převážejí k Viktoriinu jezeru, kde už na nás čeká loďka, která nás odváží k prvnímu ubytování – Tilapia lodge. Venku je příjemných 22°C a docela vysoká vlhkost. Asi jsme opravdu přistáli v rovníkové Africe.

Po snídani se jdeme projít do nedaleké vesnice. Cestou si trháme čerstvé banány z palmy u cesty. Mango a Jackfruity jsou bohužel vysoko. V poledne přijíždí Michal, čímž je naše skupina konečně kompletní. Nasedáme do aut a míříme směrem k národnímu parku Rwenzori. Na oběd zastavujeme na rovníku a pokračujeme dál až do Pumba Safari Cottages, kde budeme dnes spát. I když už bude půlnoc, dostáváme skvělou večeři.

Druhý den v Africe opět nasedáme do aut a projíždíme národním parkem Queen Elizabeth směrem k pohoří Rwenzori. Vedle silnice postávají sloni a buvoli, které si nadšeně fotíme. V devět hodin přijíždíme k objektu Rwenzori Trekking Services, kde se nás ujímají naši průvodci (Bosco, Herbert a Edison), kteří nás budou doprovázet na treku. Vyplňujeme požadované formuláře o zdravotním stavu a souhlas s cenou případné záchranné akce.

Předáváme nosičům svoje batohy, dokupujeme vodu a v půl jedenácté vyrážíme na první etapu výstupu. Dnes nás čeká trasa dlouhá 9,5 km s převýšením 1200 m. U vstupu do národního parku obdivujeme na stromech dva chameleony a postupně nabíráme výšku, zatím ještě v pásmu lesa. Po čtvrté hodině přicházíme do Sine hut campu ve výšce 2580 m. Na stole už na nás čeká horká voda, ze které si do konvic děláme čaj a kafe. Ubytováni jsme ve společné chatce s palandami, na kterých jsou erární matrace. K večeři dostáváme výbornou polévku a maso s bramborami.

Po snídani (ovesná kaše, vaječní omeleta, klobása, opečené brambory) dostáváme svačinu na cestu a vyrážíme na další etapu výstupu do Mutinda Camp 3588 m. Opouštíme pásmo lesa, procházíme bambusovým pásmem a dostáváme se do nejkrásnějšího pásma, kde rostou Lobélie a Starčeky. Připadáme si jako v botanické zahradě nebo Jurském parku. Něco tak úžasného se nikde jinde na světě asi opravdu nevidí.

Během dalších tří dní se dostáváme až do Margherita campu ve výšce 4485 m, kde nás průvodci učí zacházet s mačkami, cepíny a jůmary. Poslední část výstupu na vrchol totiž vede částečně po ledovci.

Po krátkém nočním odpočinku máme budíček v jednu hodinu po půlnoci. K snídani dostáváme čaj a vařená vajíčka a ve dvě ráno za svitu čelovek vyrážíme na cestu k vrcholu. Nejtěžší skalní partie jsou opatřeny fixními lany, po kterých ale jen ručkujeme. Pod ledovcem si bereme sedáky, mačky a cepíny a ve trojicích se navazujeme každý s jedním průvodcem na lano a stoupáme k vrcholu. Na konci ledovce mačky zase sundáváme a kocháme se nádherným východem slunce, protože jsme se akorát dostali nad mraky. Posledních pár metrů k vrcholu lezeme po namrzlé skály. Po chvíli se na vrcholu schází celá naše šestičlenná skupina včetně tří průvodců. Děláme společné foto a užíváme se krásného slunečného počasí s hradbou mraků pod námi.

V poledne jsme zpátky v Margherita campu, kde sundáváme sedáky a dostáváme oběd. Ve dvě hodiny vyrážíme na další sestup až do Hunwick´s campu ve výšce 3974m, kde už na nás čeká večeře a po ní trochu slavíme úspěšný výstup s našimi průvodci. Jelikož to byl ale hodně dlouhý a náročný den, tak jdeme relativně brzy spát.

Také další dva dny sestupu nejsou úplně zadarmo. První den ještě musíme překonat sedlo ve výšce 4450 m (někteří to berou přes vrchol Weismann Peaku 4620 m) a potom musíme sestoupit do Kiharo campu. Poslední den sice vede kolem krásných vodopádů, ale tato etapa je dlouhá 18 km.

Naštěstí jsme na cestu dostali opět výbornou svačinu. Do cíle, který byl před osmi dny naším výchozím bodem, přicházíme až v půl šesté večer. Dáváme si zasloužené pivo, dostáváme diplomy za výstup na vrchol a loučíme se s našimi průvodci, kterým necháváme část vybavení, protože toho moc nemají a prý to v Ugandě není kde koupit. Po krátkém přejezdu na nás čeká skvělá večeře formou švédského stolu v Pumba Safari Cottages, kde už jsme jednou spali před výstupem.

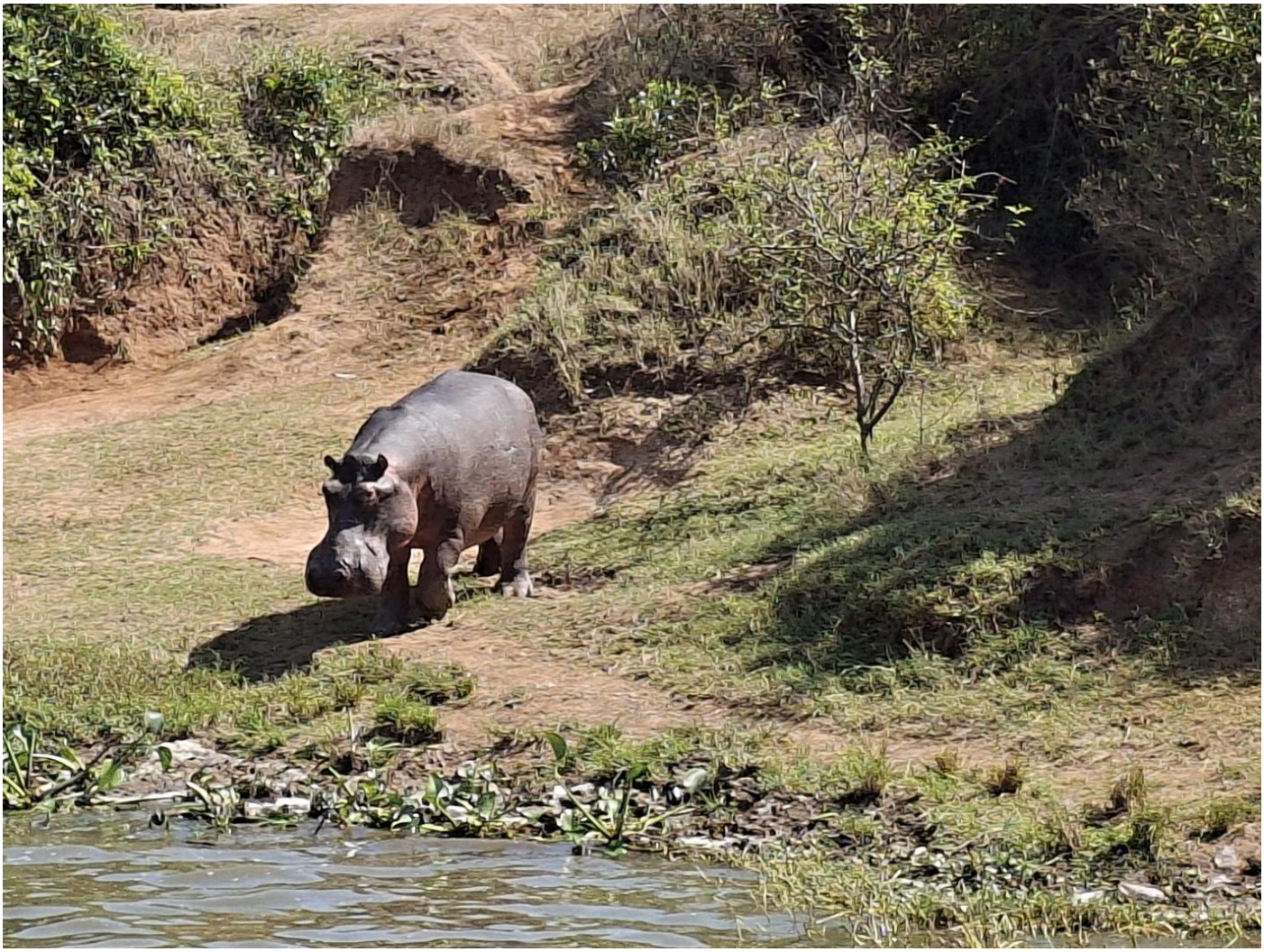
Datum	Odkud	Kam	Přes	Vzdálenost	Doba	Stoupání	Klesání
07.01.2026	Kyanjuki 1 460 m	Sine Hut 2580 m		9,51 km	5:55 hod	1231 m	114 m
08.01.2026	Sine Hut 2580 m	Mutinda Camp 3588 m		5,71 km	5:36 hod	1009 m	40 m
09.01.2026	Mutinda Camp 3588 m	Bugata Camp 4062 m		5,63 km	4:17 hod	509 m	54 m
10.01.2026	Bugata Camp 4062 m	Hunwick´s Camp 3974 m	Bamwanjara pass 4450 m	6,84 km	5:39 hod	626 m	679 m
11.01.2026	Hunwick´s Camp 3974 m	Margherita Camp 4485 m		4,44 km	4:08 hod	643 m	166 m
12.01.2026	Margherita Camp 4485 m	Hunwick´s Camp 3974 m	**Margherita Peak 5109 m**	10,07 km	13:18 hod	1540 m	2016 m
13.01.2026	Hunwick´s Camp 3974 m	Kiharo camp 3430m	Traverz Weismann Peak 4450 m	10,6 km	10:05 hod	682 m	1217 m
14.01.2026	Kiharo camp 3430m	Kyanjuki 1 460 m	Vodopády	18,1 km	9:12 hod	237 m	2227 m
			Celkem	**70,9 km**	**58:10 hod**	**6477 m**	**6513 m**

Další den projíždíme auty národní park Queen Elizabeth, kde obdivujeme volně se pohybující slony, buvoly a antilopy, na jednom stromě dokonce vidíme i stromového lva, kterých už tu prý moc nezůstalo. Po bědě nasedáme na loď, se kterou plujeme po kanálu Kazinga, kde je vidět spousta hrochů, slonů a krokodýlů. Mít tato zvířata takřka na dosah, je neskutečný zážitek.

V pátek dopoledne se jdeme projít do nedaleké vesnice, kde nám majitel místní plantáže ukazuje, jak se pěstuje a zpracovává kakao, káva a vanilka. Na poli u cesty vidíme, jak roste bavlna. Po exkurzi následuje kulturní program, kdy nám místní děti zpívají a hrají na bonga. Za odměnu si u nich

nakupujeme nějaké suvenýry. Po obědě se auty přesouváme do dalšího ubytování v Topi Lodge Ishasha. Podle mapy je to jen 95 km po mezinárodní silnici, vedoucí do Konga, ale realita je úplně jiná. Naše polní cesty jsou proti této silnici dálnice, a tak nám cesta trvá několik hodin. Cestou na chvíli zastavujeme u Lake Edward, kde pozorujeme na břehu jezera hrochy z velmi blízké vzdálenosti. Po skvělé večeři si dáváme ještě drink, kupujeme si nějaké coly a přesouváme se k chatce, u které dopíjíme zbytky rumu a jiné „dezinfekce“, které nám ještě zbyly.

Dnes nás čeká celodenní přejezd auty zpět do hlavního města. Naposledy si užíváme snídani na terase v kraťasech a tričkách a vůbec se netěšíme na návrat do mrazivé Evropy. Cestou opět zastavujeme na rovníku, kde si dáváme oběd a nakupujeme suvenýry a pak pokračujeme dál na sever směrem k letišti. Auta naštěstí přejezd vydržela, nafta nám došla jen jednou :o), tak na letiště přijíždíme včas. Loučíme se s našimi řidiči a s přestupem v Bruselu, kde máme tentokrát dost času i na prohlídku města, večer přistáváme v Praze.

Dalo by se sice říct, že jezdit za ledovcem do Afriky není úplně normální, ale kdo ví, jak dlouho tam ještě bude? A kdo z horolezců je vlastní normální?

Jířa

Egerland Hütte (Radstätterhütte)

září 2024

Ve druhé polovině třicátých let dvacátého století se Chebskému alpskému spolku vcelku dařilo. Tillenberg Schutzhaus prosperoval, členská základna se rozrůstala, spolek měl bezmála 500 členů, pořádaly se přednášky, jednou ročně spolek pořádal i ples. Přednášky, zprvu pořádané pouze pro členy a zdarma, postupně začali se zájmem navštěvovat i běžní občané města Chebu. Proto se přednášky postupně přesunuly až do velkého sálu městské knihovny a začalo se na nich vybírat vstupné. Vstupné vylepšovalo celkovou bilanci spolkové pokladny, která ač zatížena splátkami za úvěry spojené s výstavbou a rozšiřováním Chaty na Dyleni, na tom byla poměrně dobře. Spolek tak mohl podporovat členy ve výjezdech do Alp a byla uskutečněna řada hodnotných výstupů. Avšak pro chybějící vlastní chatu v Alpách se vedle ostatních spolků cítili chebští horolezci poněkud méněcenně. Ovšem finanční situace nebyla natolik příznivá, aby si mohli dovolit postavit chatu na zelené louce, proto vyvstaly úvahy převzít již postavenou chatu. Centrálnímu výboru DAV byl předestřen zájem o koupi, pakliže by se taková chata naskytla a nezbývalo než čekat. Nabídka přišla v roce 1937, kdy centrální výbor prodával Radstädterhütte.

Chatu postavila sekce DAV Radstadt roku 1886. Stála na 1770 m vysokém vrcholu Roßbrand přímo nad městem Radstadt a byla pojmenována Linzerhaus na počest spřátelené sekce DuÖAV. V přízemí chaty byla kuchyně, jídelna a pokoj správce. V patře nacházelo se 12 lůžek ve dvou pokojích. Později chatu odkoupila sekce Ostmark a přejmenovala ji na Radstädtterhütte. Sekce Ostmark se však roku 1936 rozpustila a chata dle stanov přešla na centrální výbor DuÖAV. Centrální výbor nabídl k prodeji chatu spolu s převzetím správcovství nad celou oblastí za 12 000 RM. Chebští horolezci na nabídku přistoupili a byly dohodnuty jednotlivé splátky. DAV Eger chatu převzal na počátku roku 1939 a horolezci se opět cítili jako plnohodnotní členové DAV. Avšak další velká válka již byla na obzoru. V průběhu války provoz chaty postupně uvadal, až roku 1943 ustal zcela a chata byla definitivně uzavřena.

Po konci války a zrušení alpských svazů připadla chata do správy rakouskému státu. Protože byla snadno přístupná, byla vykradena a poničena. Roku 1950 se opět začaly formovat rozpuštěné sekce DAV. Dr. Anton Pecher, předseda DAV Eger z let 1930 – 1937, který se po odsunu z Chebu usadil v Regensburgu, se v roce 1953 pustil do obnovy Chebské sekce. Našel další kamarády a začal pátrat po osudu oddílové chaty. Roku 1954 obdržel informaci, že Radstädterhütte stále stojí a byla převzata do správy znovu ustanoveným ÖeAV. Téhož roku sešlo se na 20 původních členů a opětovně založili spolek, který pojmenovali DAV Eger und Egerland. Dr. Pecher byl zvolen předsedou a za sídlo byl vybrán Regensburg. Spolek okamžitě rozběhl jednání vedoucí k navrácení chaty. Chata byla převedena do majetku spolku v roce 1957. Ihned bylo započato s opravami a chata byla z části otevřena. Chata však svou velikostí již nedostačovala počtu návštěvníků, bylo tedy rozhodnuto o velké přestavbě. Po několika letech rekonstrukce, kdy byla chata podstatně zvětšena, byla zbudována nová kuchyně, nové moderní pokoje pro hosty a zavedena elektřina, byla znovu otevřena v červnu 1977 a přejmenována na Egerland Hütte. Za značného přispění místních byla koncem 70. let vybudována na vrcholový hřeben z Radsdtatu silnice a poměrně velké parkoviště 15 minutek pohodové chůze od chaty. To ovšem vedlo k mnohonásobně většímu přílivu návštěvníků, než se původně očekávalo a chata, ač po rekonstrukci, opět v celku brzy přestala svou kapacitou dostačovat. Byla zapotřebí další rozsáhlá přístavba chaty, avšak do toho již DAV Eger nechtěl investovat. Chata nesplňovala požadavky na oddílovou chatu, stala se výletním místem a turistickým hostincem. Proto bylo rozhodnuto o prodeji chaty. Ten byl uskutečněn v roce 1982. Výtěžek z prodeje byl použit na koupi jiné, menší horolezecké chaty ve vápencové oblasti Franckého Švýcarska. Chata se dostala do soukromého vlastnictví, byla opět podstatně rozšířena a funguje dodnes. Taktéž jí bylo navráceno jméno Radstädtterhütte. Má letní i zimní provoz, je snadno dostupná z Radstadtu pěšky, autem nebo na kole. Nabízí celodenní stravu i ubytování.

Marně přemýšlím, proč chebští horolezci tuto chatu koupili. Vidím v tom pouze výsledek neskonalé touhy vlastnit někde, kdekoli, alpskou chatu a zrovna tahle byla k dispozici. Protože jinak mě nic nenapadá. Nic tu totiž není. Když bydlíte v Lovosicích, vyjdete si na výlet na Lovoš. Je tam hospoda, dáte si čaj s rumem, pivko a jdete zas domu. Když bydlíte v Radstadtu, vyjdete si na výlet na Roßbrand. Je tam hospoda, dáte si čaj s rumem, pivko a jdete zas domu. Z chaty pod Dylení se dalo vyjít na Dyleň. Z chaty na Roßbrandu se nedá vyjít nikam. Z jedné strany vede nahoru silnice, z druhé strany se dá nahoru vyjet lanovkou z Filzmoosu a sjet dolu po jediné sjezdovce. Na vršku kolem hřebene je v zimě upravená běžkařská stopa, v létě je tam rašeliniště. Žádný kopec k výstupu, žádné skalní terény k lezení, prostě nic. Tím méně cokoli, za čím by stálo za to jet z Chebu. Jenom údajně pěkný výhled na Dachstein. A ten jsem neviděl, protože když jsem se tam cestou domů zastavil, bylo zataženo, pršelo, občas se i sněhová vločka spletla.

Tak jsem večer zaparkoval na parkovišti kousek od chaty a s vidinou několika rychlých fotek, jako že jsem tu byl, jsem na lehko a jenom v tričku vyběhl k chatě. No ale protože jsem tu a nikdy více se sem asi nevrátím, tak se přeci jenom kouknu ještě kousek tam a pak ještě kousek támhle a támhle… A najednou byla tma, začal jsem docela klepat kosu a pobíhal jsem po rašeliništi v sandálech, v tričku a svítil jsem si mobilem, abych nezahučel do bahna. Ale jinak pěkný večer :-).

Ota Pavlas

Foto z akce zde: https://eu.zonerama.com/OtoPavlas/Album/14580448

Tradiční výlet na ledy – Vysoké Tatry

17. - 20. 1. 2026

Stoupáme žlabem a do rukou se mi dostává teplo. Pálí to jak čert. Zastavím, sundám rukavici a naberu trochu sněhu. Na chvíli je to lepší, ale pak zase. Je to tak 300 m, kdy jsem nechal ruce přemrznout při nazouvání maček a sedáku. Opustili jsme zelenou značku vedoucí Malou studenou dolinou k Téryho chatě a podél lyžařských stop se štrachali do žlabu. Štrachali se až za hranici stínu, kde jsme si řekli, že by bylo dobré se upravit… Tak příště na slunku!

Přede mnou se hrabe Blahouš a někde vpředu/nahoře, občas mezi šutry, co čumí zpod sněhu, zapadne Karlos. Je tu s námi i Honza, alespoň v myšlenkách. Já se tedy přiznám, že nejvíc myslím na jeho turisticky cepín, kterej by se mi tu sakra hodil. Kluci zvolili hůlky, ale já jsem si řekl: „Ne! Budou se mi motat.“

Honza si těsně před odjezdem zrakvil koleno, ale přesto jel. Pojal tento výpad pracovně, a tak na chalupě homeofficuje. Dost mu rozumím. Kdo by si taky nechal tuhle srandu utéct? Už po cestě bylo jasné, že tenhle výlet bude zase soubor záchvatů smíchu bez přestávky. Maximálně na spánek.

Vyrazili jsme v sobotu brzy ráno s Blahoušem z Chomutova, po cestě nabrali kluky v Praze a pohodovou cestovní rychlostí pokračovali až do Starého Smokovce. Následně jsme naskočili na lanovku a vyvezli se na Hriebenok. Odtud je to, co by čaganem dohodil do Bilíkovy chaty. Krámů máme

všichni požehnaně (až na Honzíka), tak buď tento výtah milostiv. Přijeli jsme lézt ledy, podmínky mají být poměrně příznivé, ale ještě příznivější jsou na pořádnou túru. „Co takhle Filmárským žlabom do Lomnického sedla a pak, když to půjde, na Lomničák?“ navrhuje Blahouš. Já tedy nadšení předstírat nemusím. Karlosovi se ta myšlenka taky líbí. Počasí má být luxusní, takže vyrazíme a uvidíme. Na ledy se můžeme vrátit vždycky.

Žlabem kličkujeme mezi šutry, kamzíci na nás shazují bordel, opět překročíme hranici stínu a na slunku se začínáme vařit. Dostáváme se do místa, kde se žlab dělí. Pravá strana vede do sedla, levá blíže k vrcholu. To jsme samozřejmě zjistili až pak, ale zvolili jsem správně. Zúžení v levém korytu poskytuje sněhové radovánky, ale nad tímto, poměrně krátkým úsekem, se prostor otevírá až k hřebenu a zde je sněhu opravdu pomálu. Celkově moc sněhu není. Je to bída. Filmárský žlab bývá dobrý ke sjezdu, ale teď je to tu minimálně o zlámání lyží.

Z hřebene koukáme na vrchol. Není to daleko, ale rozhodně ne blízko. „A hele, jede lanovka!“ Sledujeme prosklenou červenou krabičku, jak stoupá na vrchol. Blahouš připomněl, že před třinácti lety došel k vrcholové hlavě a dál nešel. Bez maček, bez cepínu to nešlo. Takže karty jsou rozdaný a cíl jasnej.

Zamysleli jsme se nad tím, co všechno tělo zvládne na míchaný vajíčka, která byla na Bilíkové chatě k snídani. Ale ona to nebyla jen ta vajíčka, to byl jogurt s marmoškou, chleba s medem, čajíček, kafíčko, koláček… Shodli jsme se, že obsluha na chatě je příjemná, vstřícná a nic není problém. Jídlo

výborný a porce parádní. Ubytování luxusní, včetně zeštíhlovacího zrcadla, které si chtěl Blahouš odnést domu (2x jsem mu ho vyndaval z batohu… néé, kecám 😊, ale konec reklamy). Natlačili jsme do sebe něco málo ze svých zásob a želvím tempem vystřelili na vrchol. Zpočátku se vrcholová hlava nechtěla přibližovat a v jednu chvíli jsme se každý vydali svou cestou.

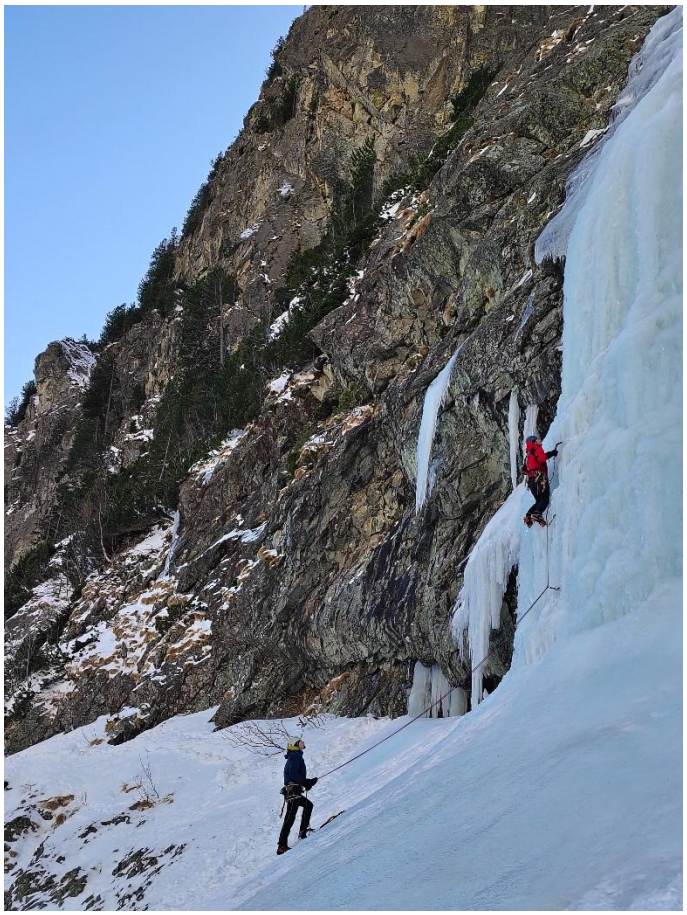
Já přelejzal zbytečně pár šutrů a Karlos si našel krásný plácek o několika centimetrech čtverečních, kde se rozhodl předvést svých pár baletních kousků při nasazování sedáku. Nikdo nevíme proč, ale tak to v horách prostě bývá. Čekal nás ještě traverz s několika lavinovými poli, která krásně držela a naštěstí i při cestě zpět.

A jsme pod onou vrcholovou hlavou. Kluci došli s hůlkama až sem. Teď jsou na řadě cepíny. Jdeme starou cestou, kde jsou nějaké kramle, oka na dojištění/slanění a pár řetězů, co se jim nepodařilo schovat se pod sněhem. Pár metrů pod vrcholem v tom nejblbějším zaledněném místě potkáme skupinu sestupujících Poláků. První je jen v nesmekách, ostatní mají alespoň turistické mačky. Každý jeden turistický cepín a jeden dokonce helmu – vyvrhel. Sestupují s rozvážností lenochoda. Nedivím se a jdeme jim stranou. Dolů s nimi při případném pádu nechceme (zde jen doplním, že Poláci vedou ve statistice úmrtnosti ve Vysokých Tatrách). Vzhledem k počtu a rychlosti skupiny, Blahouš, náš lingvista, domluví, že bude lepší, když nás pustí nahoru, a pak si tu budou dělat co chtějí. „Je to nenapadne, to bysme tady strávili hodinu“ a přidá pár sprostých slov. Můžu jenom souhlasně kývat. Po pár krocích začínají výhledy. Nejdříve na vrchol, kde se promenádují turisti z červených krabiček, a pak do okolních dolin. Tohle počasí je opravdu za odměnu. Blahouš nadhodil, že by se svezl lanovkou dolů. Po zralé úvaze jsem si řekl, že by to nebyl úplně blbej nápad. S Karlosem jsme zase přemýšleli o kafičku, ale nejdřív jsme se šli porozhlédnout po okolí. Blahouš chvíli přebaloval cajky, a pak zmizel v budově. Za chvíli se objevil a prý mu číšník na dotaz, kdy jede nějaká lanovka dolu, kterou by se mohl svézt, odpověděl, že zítra. Dost možná si robí prdel z horolezců, co si nahoru vylezou, a pak si tu prdel chtějí svézt. Nicméně to znamenalo, že vyrážíme v podstatě okamžitě, ať slunko neroztopí sníh na lavinových svazích a dalších obtížných místech. Až se z toho Blahouš ani nepodíval po kraji a nedošlo ani na vrcholové foto.

Při sestupu jsme hned z kraje dvě blbé délky slanili a zbytek už bylo vesměs obyčejné klesání. Sestup byl nakonec rychlý, na Skalnaté chatě jsme dali vítězné pivo a vítěznou kofolu a pelášili na naši chatu. Ještě za světla našli správný směr a skoro nebylo potřeba čelovek. Sníh svítil dostatečně.

Druhý den bylo jasné, že máme splněno. Žádný brzký budíček, v klídku snídaně a až pak jsme řešili, co bude. Bylo by škoda se za tak pěkného dne nepodívat alespoň za chatu, ale když už jsme venku, jdeme zkusit nakopat led. Po včerejšku trošku rozbití jsme se doštrachali pod Veverkov led.

Je pondělí a nikde nikdo, což se nám moc líbilo. Na chvilku naše radost opadla, když se začala přibližovat čtyřčlenná skupinka, ale jen na chvilku. Jak jsme zjistili, šlo o párek kurzistů, co všechno zběsile natáčeli, pomocníka a horského vůdce Pala, kterého jak jsem si později vzpomněl, znám z Brádlerových bud, když jsme měli s horoklubem zimní metodiku. Jak je ten svět malej. Byla s nima legrace a Palo nám dotáhl délku, když došlo magi. Sám sebe i zbytek své skupiny navezl, sice do lehčí délky, ale pod brutální sprchu a jak si dal bundu přes rukavice, měl vodu až v trenkách (zde se rozepisuju, jelikož mi to přijde jako dobrá poučka a jak sám pravil, člověk se učí celý život). Karlos si vybral levou, relativně suchou část ledopádu, ale taky pěkně těžkou. Po pěti šroubech v kolmici a pár odsedech jsem mu řekl, ať se na to vysere. Sám jsem rychle na druhém (na rybu) poznal, co je tam za úskalí a jak to sakra tahá. Následně se ještě vystřídali kluci a začali jsem balit. Nebyl prostě čas na ledech zdomácnět.

Na sestupu si Karlos hraje s myšlenkou na skialpy a navrhuje dojít alespoň k Bráně pod Zbojničku. Sice nevím přesně, kde to je, ale po pár krocích do mírného kopečka: „Se ty vole omlouvám, to nedám“. Stehna, stejně jako celé tělo je po včerejšku vyždímaný a žádá, s červeným vykřičníkem, regeneraci.

Takže se jako vždy povedlo. Jakmile po dovolený nepotřebuju dovolenou, nebyla to dovolená. Zúčastněným tímto děkuji, Honzovi přeju krátké léčení, ať co nevidět zase skáče přes kaluže a na brzkou shledanou, parťáci, třeba zase pod nějakým kopcem.

Pavel Easy Lev

Troppauerhütte

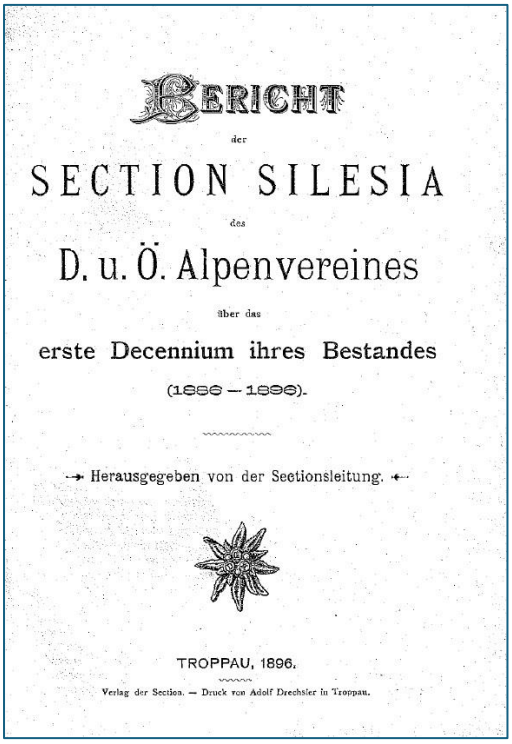
DuÖAV Silesia-Troppau

říjen 2025

I na samém severovýchodě našeho státu, v Zemi Slezské, tehdy v druhé polovině 19. století v Rakouském Slezsku, oficiálním názvem Herzogtum Ober- und Niederschlesien, našla se skupina turistů a horolezců. Ti v roce 1881 založili in Freiwaldau turistický spolek Mährisch-Schlesische Sudetengebirgsverein. Ten byl velmi oblíben a již v prvním roce svého působení měl na tisíc členů. Jen tak pro zajímavost Klub českých turistů byl založen až o sedm let později. A osud měl tento turistický spolek stejný jako alpské spolky. Podporoval členskou základnu, budoval chaty, převážně v Jeseníkách. Příkladem budiž roku 1884 postavený Georgschutzhaus auf der Hochschar (dodnes fungující Chata Jiřího na Šeráku, chata Šerák). Po První válce se musel přejmenovat a po Druhé válce přišel o prakticky veškerý majetek a přesunul se spolu se svými členy do města Kirchheim unter Teck ve spolkové zemi Baden-Württemberg nedaleko Stuttgartu. V Kirchheimu existuje a funguje dodnes. Má několik tisíc členů roztroušených po celém Německu i okolních státech a vlastní tři chaty, z nichž dvě, stejně jako klubový časopis, nesou ve svém jméně pojmenování „Altvater“ jako odkaz na původní vlast a hory, kde spolek vznikl.

Mezi členy tohoto spolku našlo se nemálo milovníků Alp. Když byla 15. února 1882 v Brně založena Sektion Moravia DuÖAV, vstoupili tito současně i do sekce Alpenvereinu. Leč značná vzdálenost od Brna neumožňovala zdejším horolezcům účastnit se sekčního života tak, jak by si představovali. Proto

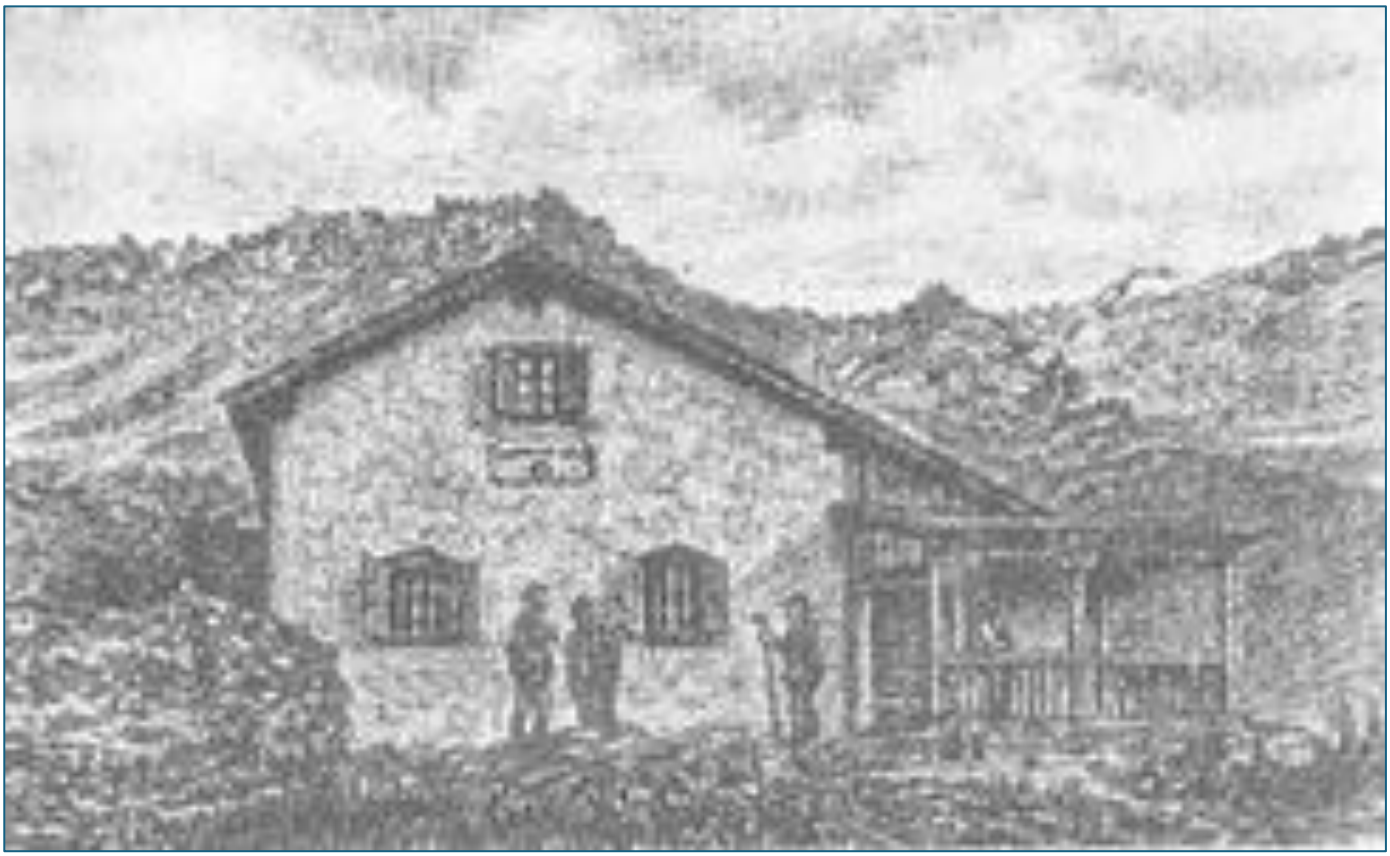

BERICHT
der
SECTION SILESIA
des
D. u. Ö. Alpenvereines
über das
erste Decennium ihres Bestandes
(1886 — 1896).
Herausgegeben von der Sectionsleitung.
TROPPAU, 1896.
Verlag der Section. — Druck von Adolf Drechsler in Troppau.

ostravský advokát JUDr. Carl Richter roku 1885 přišel s myšlenkou založení vlastního alpského spolku. Obrátil se na Johana E. Rollera, předsedu místní skupiny Opava Mährisch-Schlesische Sudetengebirgsverein s prosbou o pomoc. První schůze nově vznikajícího spolku se uskutečnila 14. března1886. Byl zvolen devítičlenný přípravný výbor. V dalších týdnech byly sepsány a centrálním výborem DuÖAV odsouhlaseny stanovy a za sídlo nového spolku byla zvolena Opava, tehdy hlavní město Rakouského Slezska. 15. května 1886 byla uspořádána zakládající valná hromada nové, celkově 129. sekce DuÖAV Silesia-Troppau. Nová sekce měla prozatím 35 členů a roční poplatek byl stanoven na 5 zlatek. Prvním předsedou se stal Johan Roller, Carl Richter pak zastupoval ostravské členy.

Do konce roku stoupl počet členů na 41. Činnost spolku v té době obohatili přednáškami předseda Roller o výstupu na Ortler, Carl Richter o výstupech v masivu Monte Rosa. Vedení spolku se také obrátilo na ředitelství K.u.K. privilegierte Mährisch-Schlesische Centralbahn a vyjednalo pro své členy zvýhodněné jízdné během letních měsíců. S narůstajícím počtem členů narůstal i počet spolkových akcí. Pořádaly se pravidelné večery, kde byly čteny články o horských výstupech. Carl Richter začal pořádat pravidelné výlety do Beskyd a Jeseníků. Jak bylo již v té době zvykem, opakovaným cílem letních i zimních výstupů byla Lysá hora. A samozřejmě se uskutečnilo i mnoho cest do Alp. Byly uskutečněny výstupy v oblasti Dachsteinu, Ortleru, velmi častým cílem byly Dolomity. Došlo i k tragické události, kdy právě v Dolomitech zahynul člen spolku Viktor Tatzel. Sekce se věnovala i charitativní činnosti a podpoře obyvatel alpských údolí. Příkladem může být dar 80 zlatých, které přispěla Johanu Tschollovi, horskému vůdci z Laasu, kterého o všechno připravil požár. Dar to byl na tehdejší dobu vcelku štědrý, oněch 80 zlatých představovalo téměř roční plat vůdce. U knihkupce Deibela byla založena oddílová knihovna, která byla volně přístupná všem členům spolku.

Spolu se založením spolku začalo i plánování stavby vlastní chaty. Založen byl stavební fond a sekce začala s hledáním vhodného místa pro stavbu. Nakonec bylo vybráno údolí Laasertal nad obcí Laas v Jižním Tyrolsku. Toto údolí nabízelo mnoho výstupů na vrcholy skupiny Ortler v okolí přes tři a půl tisíce metrů vysokého vrcholu Hohe Angelusspitze. Názory místních se však značně rozcházely v tom, zda umístit chatu na východní nebo západní stranu v závěru údolí. Dilema vyřešila obec Laas, která darovala sekci pozemek pro výstavbu chaty na východní straně údolí. Nakonec se však ukázalo, že pravdu neměli ani jedni ani druzí.

Konečné rozhodnutí postavit chatu na pozemku darovaném obcí Laas padlo na valné hromadě 11. prosince 1892. O rok později došlo opět na valné hromadě k odsouhlasení plánů chaty. Roku 1894 získala sekce subvenci od centrálního výboru Alpenvereinu 1700 marek a byly vydány podílové listy pro další přísun peněz. Ještě téhož roku předseda Roller navštívil místo plánované chaty a sepsal

smlouvu se stavitelem Johanem Reisiglem z Laasu. Ihned po podepsání smlouvy začala výstavba chaty a přístupové cesty k ní. Chata byla slavnostně otevřena 29. srpna 1895.

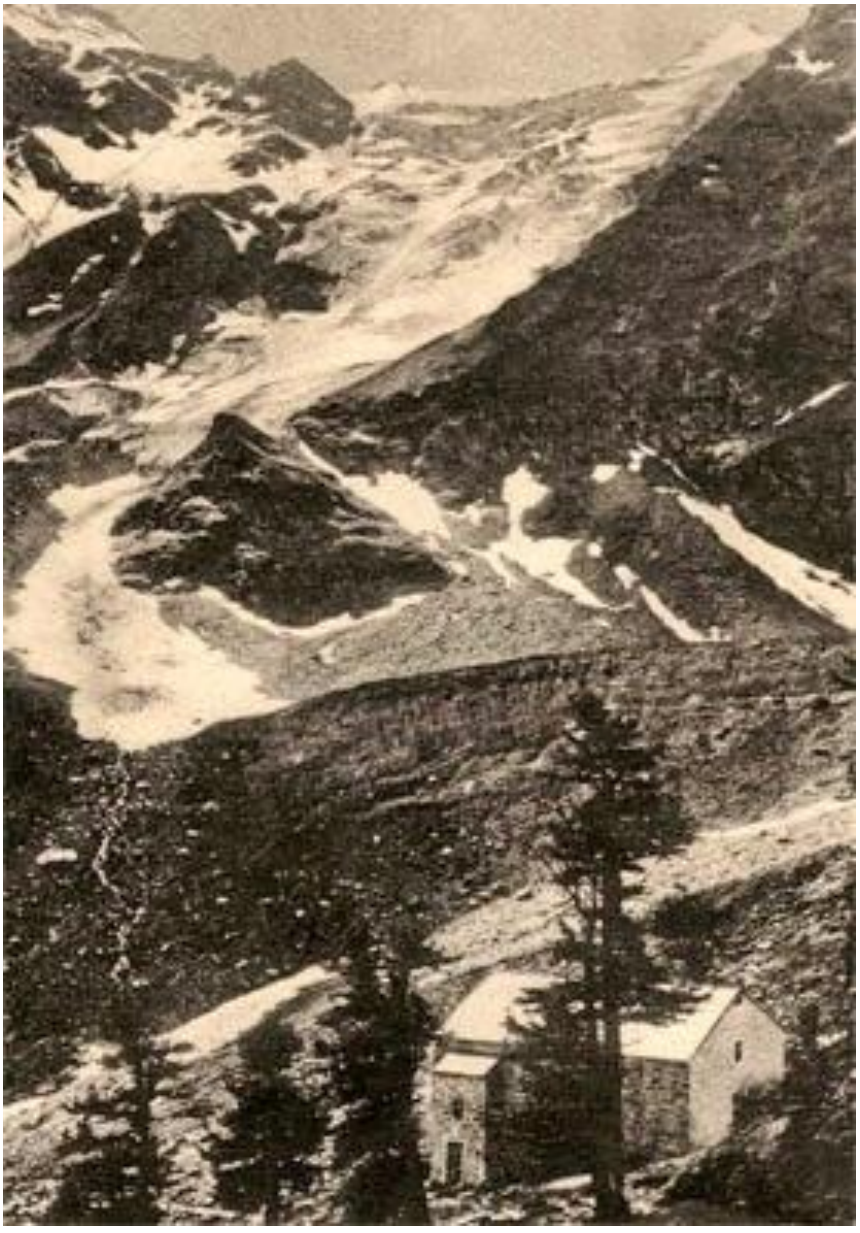
Slavnostní projev přednesl předseda Roller, chatu vysvětil ctihodný pan farář z Laasu. Ku příležitosti otevření nové chaty byly vyrobeny pamětní mince a výtěžek z jejich prodeje byl věnován chudým z obce Laas.

Chata byla samoobslužná se skladem potravin. Již v té době byla uzamčena AV-klíčem, který byl k vyzvednutí v hostinci v Laasu. V přízemí byl pokoj pro vůdce spojený s kuchyní a společnou noclehárnou. V podkroví byly 2 pokoje po 4 lůžkách. Celková kapacita chaty byla 20 osob. Návštěvnost chaty byla zpočátku nevelká, pouze ke čtyřiceti horolezcům ročně. Již v roce 1898 došlo k první z řad tragických událostí, které Troppauerhütte provázely. S koncem zimy přišla spolu s vichřicí prašná lavina a strhla verandu a část střechy. Tyto škody byly rychle opraveny. Bylo rozhodnuto o vybudování cesty k sedlu Zayjoch. Tím byla vytvořena spojnice s chatou Düsseldorferhütte. Ovšem v květnu roku 1901 přišla z údolí Laas další tragická zpráva. Chata byla lavinou zcela zničena. Vůdce

Frans Tappeiner vystoupal k chatě a již dole v údolí nalezl na sněhu části střechy. Chata přišla o celou střechu, zcela zbořena byla štítová zeď. Zbytky ostatních zdí byly stále zasypány třímetrovou vrstvou sněhu. Ač na přelomu století přesáhl počet členů sekce stovku, nebyla spolková pokladna schopna financovat kompletní rekonstrukci chaty. Prozatímně bylo opraveno a zastřešeno přízemí a chata byla využívána ve zmenšené verzi. V následujících letech byla chata dovybavena a byly vystavěny zpevňující pilíře. Počet členů spolku v té době narostl na bezmála 300 a spolková pokladna se pozvolna plnila. Další dobrá zpráva přišla z údolí Vinschgau, kde byla v roce 1905 otevřena železnice. Tím stoupl příliv turistů do hlavního údolí a s tím utěšeně rostl i počet návštěvníků chaty. Protože chata byla pro takový nárůst návštěvnosti malá a nedostatečně vybavená, bylo rozhodnuto postavit chatu novou. Na nový projekt byla získána subvence 4000 marek od centrálního výboru. Stavba byla opět

svěřena staviteli Reisiglovi. Ten se v roce 1907 pustil do stavby nové chaty v těsném sousedství té původní. Došlo ovšem ke zpoždění prací a tak byly před zimou dokončeny pouze základy. To se nakonec ukázalo jako velké štěstí v neštěstí pro spolkovou pokladnu, protože 18. května 1908 přišla z Laasu další tragická zpráva, chata byla opět zasažena lavinou. Tentokrát byla lavina natolik silná, že kompletně strhla starou chatu i staveniště a vše odnesla hluboko do údolí.

Po této tragické události byla svolána mimořádná valná hromada sekce na 24. září 1908. Vcelku rychle bylo rozhodnuto snahu o vlastní chatu nevzdat a postavit další chatu. Do Laasu odcestoval osobně stavební rada Kubicky, aby provedl prohlídku místa nové chaty. To bylo vybráno na západní straně v závěru údolí, těsně u cesty na sedlo Zayjoch a k Düsseldorferhütte, ve výšce přibližně 2200 m ü. A. Chata v tomto místě, jak všichni doufali a místní vůdci potvrdili, měla být naprosto v bezpečí před lavinami. Rada Kubicky na místě dojednal prodej nového pozemku s obcí Laas a s Reisinglem podepsal novou stavební smlouvu. V Opavě byla uspořádána sbírka na novou chatu a její vybavení a centrální výbor poskytl dalších 4000 marek. Stavba nové chaty započala v roce 1909 a koncem roku byla již chata zastřešena. Podle velkých skupin dárců byly na chatě pojmenovány pokoje Bílský (Bielitz-Biala dnes Bielsko-Biała v Polsku) a Ostravský.

V roce 1910 byla chata stavebně dokončena a bylo plánováno její slavnostní otevření. To se ovšem ani v červencovém ani v srpnovém termínu pro velmi špatné počasí neuskutečnilo. Chata byla i přes to v provozu a obsloužila první desítky hostů. Oficiální slavnostní otevření a vysvěcení nové Troppauerhütte se konalo až 15. června 1911. Chata stojící při cestě na Zayjoch a umožňující přechod z Vinschgau do Suldenu stala se brzo oblíbenou a hojně navštěvovanou. Chata měla přes léto stálého správce. V zimě byla zavřená, avšak kdo ji chtěl navštívit, mohl si vyzvednout klíče v Laasu v hostinci Zum Hirschen. Chata v té době zažívala zlaté časy. Nic však netrvá věčně.

V letech první Velké války byla chata vzhledem ke své poloze uzavřena a nepřístupná, fronta byla blízko. V roce 1916 provedl soudce Zemského soudu Chytil inspekční cestu k chatě a na výroční schůzi podal zprávu o jejím stavu. Chata byla

v relativně dobrém stavu, pouze se na vnitřním vybavení podepsaly dva roky uzavření, nevytápění a nevětrání. Plíseň začínala býti všudypřítomná. I konce války se chata dožila v dobrém stavu. Na rozdíl o jiných chat v těsné blízkosti frontové linie nebyla ani poničena ani vyrabována. Na schůzi koncem roku 1918 byla již plánována postupná obnova a znovuotevření chaty, centrální výbor byl požádán o subvenci a všichni se těšili, až budou moci dalšího roku svou chatu opět navštívit. Leč člověk míní, Pán Bůh mění. Zima 1918/1919 byla velmi tuhá a velmi bohatá na sníh. Na jejím konci zasáhla mohutná lavina novou Troppauerhüte a zcela ji rozmetala po údolí. Sekce Silesia-Troppau byla zprávou o zničení své další chaty velice zasažena. Na mimořádné schůzi bylo sice rozhodnuto zmapovat škody a pokusit se o opravu chaty, ale obsazení Jižního Tyrolska Itálií na konci roku 1919 znamenalo konec Troppauerhütte v Laasertal. Italští horolezci sice částečně zrekonstruovali a ve 30. a 40. letech 20. století příležitostně využívali sklepní místnosti k přespání při svých výstupech, ale to byly jen chabé dozvuky předešlých časů. Po další velké válce chata nadobro zpustla.

V meziválečném období se činnost spolku dále rozvíjela. Byla založena Jugendwandergruppe a čestný předseda spolku JUDr. Chytil inicioval založení fondu Stanislaus-Chytil-Fond pro podporu horolezeckých aktivit mládeže. Tento fond také štědře sponzoroval. Sekce se taktéž musela přizpůsobit poměrům nové republiky a formálně opustit DuÖAV. Přejmenovala se tak na DAV Troppau. Ztráta chaty byla velmi bolestná a proto se sekce okamžitě chopila nabídky na společnou Sudetoněmeckou chatu a stala se jedním ze zakládajících členů Verein Sudetendeutsche Hütte. Po sekci Troppau byl pojmenován i jeden z pokojů na nové chatě. Po Druhé válce a odsunu členů byl spolek opět ustanoven v Německu jako DAV Silesia-Troppau. Jeho samostatná historie končí rokem 1977, kdy se s dalšími sekcemi spojil v DAV Sudeten a společně převzaly do správy Sudetendeutschehütte.

Laasertal však nezůstalo opuštěno. Již v roce 1948 zde vzniká přestavbou původně malé salaše chata Obere Laaser Alm – Malga Lasa di Sopra. Stavbu chaty zaštítil Alpenverein Südtirol (AVS). Zprvu byla chata využívána i pastevci, ale v roce 1963 byla na dně údolí postavena velká Untere Laaser Alm a horní salaš zůstala jen horolezcům. Roku 1972 prošla chata velkou přestavbou z prosté salaše na menší horskou chatu. Ta je v dnešní době otevřená v letních měsících a kromě jídla a pití nabízí i skromné ubytování. Obsluhu zajišťují dobrovolníci z místní skupiny Laas při AVS. V zadní části chaty je prakticky celoročně otevřený Winterraum.

Osiřel jsem. Pár dní před odjezdem Jirka poslal fotku, kde se opírajíce o berle tváří smutně. Prý si hnul se zády. Osobně mám podezření na nedostatek morálu, když mu posledně celý wandr pršelo na hrb a lepší výmluva jej nenapadla. Tak jedu sám. Německo, Rakousko, přes Reschenpass do Jižního Tyrolska. Na Reschenpass zastavuji u vyhlídky na ikonickou kostelní věž, která ční z vod přehrady Reschensee. Moje cesta pokračuje ještě něco málo kilometrů do Laasu. Oblast Laasu je dodnes

známá těžbou mramoru. Laaský mramor je pojem sám o sobě a je ceněn pro svou odolnost vůči počasí více, jak jinak slavnější mramor Carrarský.

V Laasu cesta uhýbá z hlavní silnice do místních uliček a začíná stoupat k osadě Parnetz. U kapličky to navigace vzdala, že dál už to autem nejde, tak přepínám volbu na Gravel Bike a pokračuji v jízdě úzkou štěrkovou kamenitou cestou, která se vine úbočím hory Saurüssel. Už jste někdy někdo jezdil po nocích kombíkem po Klínoveckých lesích?? Tak asi takové by to bylo :-). Potemnělým lesem přijíždím nejprve do výšky zhruba 1380 m, kde je první turistické parkoviště. Parkoviště je u mezistanice původní lanovky na přepravu mramorových bloků z místního lomu do údolí. Stanice pořád stojí opuštěně uprostřed lesů, lanová dráha je již snesena. K fungujícímu lomu na protější straně údolí byla vybudována přístupová silnice a lanovek již netřeba. Odtud pokračuji silničkou ještě užší a ještě kamenitější kamsi vzhůru do tmy. Podle jedné ze starších map a dostupných informací by tam kdesi nahoře, o 200 metrů výše, mělo být ještě jedno parkoviště. Jak tak jedu tmou, doufám, že se neskončím někde v italském Arschlochu a budu se mět aspoň kde otočit a nebudu to muset potupně couvat celé dolů. Ale světe div se, tam kde ukazovala mapa, je skutečně parkoviště s vyznačenými chlívečky pro zhruba 15 aut. Paráda, mohu jít spát.

Ráno jsem pobalil věci do kletru a pěkně zostra jsem nastoupal prvních 300 výškových metrů. Pak metry přibývají jen pozvolna, cesta pokračuje dále údolím. Jak končí les, otevírají se pohledy jednak na lom na protější straně a jednak na hřeben uzavírající celé údolí. Začínají se ukazovat třítisícovky Lyfihorn, Pederspitze, Gamsspitze, Schildspitze a samozřejmě vykoukne i nejvyšší Hoher Angelusspitze.

K polednímu přicházím na Obere Laaser Alm. Pěkné to tu mají. Na italské poměry vysloveně luxus. Před chatou v neckách 3 druhy piva á 2,50 e, Winterraum elektrifikovaný, zásuvky a světlo funkční, plně vybavený nádobím, káva 100% arabica, skříň plná jídla, těstoviny, okurky, nutela, konzervy, rybičky, hořčice, kečup, majonéza, koření pro každé vaření.... Na polici pár lahví podivného alkoholu snad z minulého století. A vedle chaty, jaké překvapení, splachovací záchody.

Po kafepauze se dávám na další pochod. Podle souřadnic hledám obě Opavské chaty. U té v pořadí druhé, na západní straně údolí, to není zas až tak problém. Nacházím ji kus pod cestou na Zayjoch ve výšce zhruba 2200 m, z cesty jsou ruiny viditelné. Zbylo z ní pár obvodových zdí a trámů.

U chaty nechávám věci a vydávám se nejprve na druhou stranu, směrem k Zayjoch, okouknout možnosti výstupu na zítra. To mi přináší lehké zklamání. Již nad chatou se sporadicky objevuje sníh, což by mi až tak nevadilo, ale od 2400 m je cesta a všechno kolem po předešlých deštích a následném mrazu pokryto pěknou ledovou glazurou. A ta se netváří, že by v tomto severním koutě chtěla do zítra roztát. Zkouším stoupat ještě kus, ale je to děsná klouzačka. Kolem se začínají ukazovat pěkné zmrzlé vodopády, ty těsně pod ledovcem vypadají už i lezitelně. Vracím se dolů, beru kletr a po pěšince scházím dolů do údolí. Tahle pěšina je vlastně původní cesta z údolí k druhé Troppauerhütte a dále na Zayjoch. Pozvolna zarůstá a využívají ji tak akorát pastevci a kozy. U potoka nechávám kletr opět ležet na kameni a podle GPS hledám první chatu. Tady už je to horší a nemít souřadnice, asi bych bloumal po východní straně údolí dlouho. Z chaty nezbylo nic než pár kousků zdiva obrostlého modříny. Když víte, jak chata vypadala, odtušíte obdélníkový půdorys chaty a k němu přilepený druhý obdélník, který

tvořil podezdívku verandy. Když nevíte, koukáte na ďolík v zemi lemovaný kamením. Pár fotek a vracím se pro kletr.

Slunce už dávno zapadlo, když se vracím na Obere Laaser Alm. Vařím večeři a postupně, podle abecedy, ochutnávám pivo z necek. Jedno je sladké, druhé divné a třetí no comment. Italové by měli zůstat u výroby vína. Přes noc se zatáhlo a ráno mají všechny okolní vrcholy mlžnou čepici. Protože mě klouzačka po namrzlých kamenech neláká o nic více než včera, na lehko vyrážím na 2727 m vysoký Saurüssel přímo nad chatou. Vršek je celý v mlze, sotva jsem našel Gipfelkreuz. Chvíli čekám, jestli budou panoramata, ale čepice se ne a ne rozplynout. Tak se vracím na salaš, beru kletr a jdu dolů, domů. No domů úplně ještě ne, ale tím směrem.

A když už budete ve zdejších končinách a budete si chtít pořídit takové ty katalogové fotky, které musí mít prostě každý, jinak sociální sítě neuznají, že jste zde byli, kromě věže kostela čnící z přehrady nezapomeňte na ikonickou silnici přes Passo Stelvio.

Když vyjedete na Passo Stelvio, kousek sjedete na druhou stranu a přes Umbrailpass a Švýcarsko se vrátíte zpět do Itálie, odškrtnete si i klasický Road Trip. A nezapomeňte lyže. Passo Stelvio je jediný vysloveně letní lyžařský areál v Evropě. Otevřeno mají od června do listopadu. A když by se vám nechtělo lyžovat, za podpory lanovky můžete dát rychlý kopec Geisterspitze 3467 m.

Ota Pavlas

Foto z akce zde: https://eu.zonerama.com/OtoPavlas/Album/14015206